

הַלְבוֹת בְּלִי הַמְקֻדָּשׁ פָּרָק ט

א. בִּיצֵד מַעֲשֵׂה הַצִּיץ: עוֹשֶׂה טֶס שְׁלֹזֶהב רַחב שְׁתֵּי אַצְבָּעוֹת, וּמְקִיף מֵאֶזֶן לְאֶזֶן. וְכוֹתֵב עָלָיו שְׁנֵי שְׁטִינִים, קֹדֶשׁ לַה' קֹדֶשׁ מִלְמָטָה, לַה' מִלְמָעְלָה. וְאִם כָּתְבוּ בַשָּׂטָה אַחַת, כָּשָׁר; וּפְעָמִים, כָּתְבוּהוּ שְׁטָה אַחַת. וְהָאוֹתִיּוֹת בּוֹלְטוֹת לְפָנָיו חוּפֵר אֶת הָאוֹתִיּוֹת מֵאַחֲרָיו, וְהוּא מְדַבֵּק עַל הַשְּׁעוּה, עַד שֶׁבוֹלֵט.

ב. וְהוּא נִקּוֹב בְּשְׁתֵּי קְצוֹתָיו; וּפְתִיל תְּכֵלֶת לְמָטָה מִמֶּנּוּ נִכְנָס מִנֶּקֶב לְנֶקֶב, כְּדִי שִׁיְהִיָּה נִקְשָׁר בְּפְתִיל כְּנָגֵד הָעָרֶף.

ג. הַמַּעֲוִל כָּלוּ תְּכֵלֶת, וְחוּטָיו כְּפוּלִין שְׁנַיִם עָשָׂר; וּפָיו אָרוּג בְּתַחֲלַת אֲרִיגָתוֹ. וְאֵין לוֹ בֵּית יָד, אֲלֹא נִחְלַק כְּנָפִים מִן סוּף הַגָּרוֹן עַד לְמָטָה כְּדֶרֶךְ כָּל הַמַּעֲוִלִּים. וְאֵינוּ מַחְבֵּר אֲלֹא כְּנָגֵד כָּל הַגָּרוֹן בְּלֶבֶד. וְהַקּוֹרֵעַ פִּי הַמַּעֲוִל לֹקָה, שְׁנֹאמַר "לֹא יִקְרַע" (שְׁמוֹת כח, לב; שְׁמוֹת לט, כג); וְהוּא הָדִין לְכָל בְּגָדֵי כְהֻנָּה, שֶׁהַקּוֹרֵעַ אוֹתָם דֶּרֶךְ הַשְּׁחָתָה לֹקָה.

ד. וּמֵבִיא תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי, כָּל מִין מַשְׁלֶשֶׁתָן שְׁזוּר שְׁמוֹנָה, לְפִי שְׁנֹאמַר בְּשׁוּלָיו "מְשֻׁזָּר" (שְׁמוֹת לט, כד); וְנִמְצְאוּ חוּטֵי הַשּׁוּלִים אַרְבָּעָה וְעֶשְׂרִים. וְעוֹשֶׂה אוֹתָן כְּמִין רְמוּנִים שְׁלֹא פָתְחוּ פִיהֶן, וְתוֹלָה אוֹתָן בְּמַעֲוִל. וּמֵבִיא שְׁבָעִים וּשְׁנַיִם זֹגִים, וּבָהֶם שְׁבָעִים וּשְׁנַיִם עֲנֻבּוּלִים הַכֹּל זָהָב; וְתוֹלָה בּוֹ שְׁלוּשִׁים וּשְׁשָׁה בְּשׁוּלֵי כָנֶף זָה, וּשְׁלוּשִׁים וּשְׁשָׁה בְּשׁוּלֵי כָנֶף זֶה; וְהַזֹּג עִם הָעֲנֻבּוּל הַתְּלוּי בּוֹ שְׁנֵיהֶם כְּאַחַד, נִקְרָא פְּעֻמוֹן. עַד שִׁיְהִיו שׁוּלָיו מִשְׁנֵי צִדָּדָיו, "פְּעֻמָּן וְרֵמָן פְּעֻמָּן וְרֵמָן" (שְׁמוֹת לט, כו).

ה. הַזָּהָב שֶׁבְּאַרְיֵגַת הָאֶפֶוד וְהַחֹשֶׁן הָאֶמֶר בַּתּוֹרָה, כִּכָּה הוּא מַעֲשֵׂהוּ לֹקַח חוּט אֶחָד זָהָב טָהוֹר, וְנוֹתְנוֹ עִם שְׁשָׁה חוּטִין שְׁלֹתִתָּלַת, וְכוּפֵל הַשְּׁבָעָה חוּטִין כְּאַחַד; וְכֵן הוּא עוֹשֶׂה חוּט זָהָב עִם שְׁשָׁה שְׁלֹאֲרָגְמָן, וְחוּט אֶחָד עִם שְׁשָׁה שְׁלֶשֶׁתָּנִי, וְחוּט אֶחָד עִם שְׁשָׁה שְׁלֶפֶשֶׁתִּים: נִמְצְאוּ אַרְבָּעָה חוּטֵי זָהָב, וְנִמְצְאוּ כָּל הַחוּטִים שְׁמוֹנָה וְעֶשְׂרִים, שְׁנֹאמַר "וַיִּרְקְעוּ אֶת־פָּחֵי הַזָּהָב . . . לַעֲשׂוֹת בְּתוֹךְ הַתְּכֵלֶת וּבְתוֹךְ הָאַרְגָּמָן, וּבְתוֹךְ תוֹלַעַת הַשָּׁנִי וּבְתוֹךְ הַשֵּׁשׁ" (שְׁמוֹת לט, ג) מְלַמֵּד שֶׁחוּט הַזָּהָב כְּפוּל בְּתוֹכוֹ.

ו. בִּיצֵד מַעֲשֵׂה הַחֹשֶׁן: אוֹרֵג בְּגַד מַעֲשֵׂה חוֹשֵׁב מִן הַזָּהָב וְהַתְּכֵלֶת וְהָאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת הַשָּׁנִי וְהַשֵּׁשׁ, עַל עֶשְׂרִים וּשְׁמוֹנָה חוּטִין כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ אָרְכוּ אִמָּה וָרַחְבוֹ זֵרֶת, וְכוּפֵלוּ לְשְׁנַיִם; נִמְצָא זֵרֶת עַל זֵרֶת מְרַבֵּעַ. וְקוֹבֵעַ בּוֹ אַרְבָּעָה טוּרִים שְׁלֹאֲבָן הַמְּפָרָשִׁים בַּתּוֹרָה כָּל אֲבָן מִהֵן מְרַבֵּעַ, וּמִשְׁקַע בְּבֵית שְׁלֹזֶהב שֶׁמְקִיפוֹ מִלְמָטָה וּמֵאַרְבַּע רוּחוֹתָיו.

ז. וּמִפְתָּח עַל הָאֲבָנִים שְׁמוֹת הַשְּׁבָטִים כְּתוּלְדוֹתָם וְנִמְצָא כוֹתֵב עַל הָאָדָם רְאוּבֵן, וְעַל יִשְׁפָּה בְנִימִין; וְכוֹתֵב בְּתַחֲלָה לְמַעְלָה מִרְאוּבֵן אֲבִרָהֶם יִצְחָק וַיעֲקֹב, וְכוֹתֵב לְמָטָה מִבְּנִימִין שְׁבָטֵי יְהוָה כְּדִי שִׁיְהִיו כָּל הָאוֹתִיּוֹת מְצוּיּוֹת שָׁם.

ח. וְעוֹשֶׂה עַל אַרְבַּע זְוִיּוֹת שְׁלַחֲשָׁן, אַרְבַּע טַבָּעוֹת זָהָב. וְנוֹתֵן בְּשְׁתֵּי הַטַּבָּעוֹת שְׁלֹמַעְלָה שֶׁהַחֹשֶׁן נִתְּלָה בָּהֶן שְׁתֵּי עֲבוֹתוֹת זָהָב, וְהֵם הַנִּקְרָאִים שָׁרָשׁוֹת; וְנוֹתֵן בְּשְׁתֵּי טַבָּעוֹת שְׁלֹמַטָה שֶׁהֵן כְּנָגֵד הַדָּדִים, שְׁנֵי פְתִילֵי תְּכֵלֶת.

ט. הָאֶפֶוד רָחֲבוֹ כְּרַחֵב גִּבּוֹ שְׁלֹאֲדָם מִכְתָּף לְכְתָף, וְאָרְכוֹ מִכְּנָגֵד אֲצִילֵי הַיָּדִים מֵאַחֲרָיו עַד הָרַגְלִים. וַיֵּשׁ לוֹ כְּמוֹ שְׁתֵּי יָדוֹת

יוצאות ממנו באריג לכאן ולכאן, שחוגרין אותו בהם; והם הנקראין חשב האפוד. והכל ארוג זהב תכלת וארגמן ותולעת שני ושש, על עשרים ושמונה חוטין כמעשה החשן.

י. ותופר עליו שתי כתפות, כדי שיהיו על כתפות הכוהן. וקובע על כל כתף וכתף אבן שהם מרבע, משקע בבית שלזהב; ומפתח על שתי האבנים שמות השבטים, ששה על אבן זו וששה על אבן זו כתולדותם, וכותבין שם יוסף, יהוסף: ונמצאו חמש ועשרים אות באבן זו, וחמש ועשרים אות באבן זו; וכך היו כותבין [איור הושמט כאן]. והאבן שכתוב בה ראובן, על כתפו הימנית; והאבן שכתוב בה שמעון, על כתפו השמאלית.

יא. ועושה בכל כתף שתי טבעות אחת מלמעלה בראש הכתף, ואחת מלמטה לכתף למעלה מן החשב; ונותן שתי עבותות זהב בשתי טבעות שלמעלה, והם הנקראים שרשרות. וזו היא צורת האפוד [איור הושמט כאן].

יב. ואחר כך מכניס קצות העבותות שלחשן, בטבעות שלמעלה בכתפות האפוד; ומכניס שני פתילי התכלת שבשולי החשן, בשתי הטבעות שלמעלה מחשב האפוד. ומורידין את השרשרות שבטבעות כתפות האפוד, עד טבעות החשן העליונות כדי שידבקו זה בזה, "ולא יזח החשן, מעל האפוד" (שמות כח, ט; שמות לט, כא). וכל המזיח חשן מעל האפוד, ומפרק חבורן דרך קלקול לוקה.

יג. נמצא כשלוש האפוד עם החשן יהיה החשן על לבו בשווה, והאפוד מאחוריו, וחשב האפוד קשור על לבו תחת החשן, ושתי כתפות האפוד על שתי כתפיו; ושתי עבותות זהב יורדות מעל כתפו מכאן ושתי עבותות זהב מכאן, מכתפות האפוד עד טבעות החשן; ושני חוטי תכלת מרפסין מתחת אצילי ידיו, משתי טבעות החשן התחתונות עד שתי טבעות כתפות האפוד התחתונות, שהם למעלה מן החשב.